

FEEST VAN DE HEILIGE FAMILIE B (31-12-2023). O.L.V. ASSEBROEK

Genesis 15,1-6, 21,1-3. Hebrëen 11,8.11-12?17-19; Lucas 2,22-40.

Broeders en zusters,

De tijd van kerstmis tot nieuwjaar is een bijzondere tijd, een tijd van gezelligheid en huiselijkheid, een tijd van familiebijeenkomsten en wederzijdse geschenken, een tijd van vrede en verzoening. Het is dan ook niet verwonderlijk dat de kerk vandaag, op deze zondag, het feest van de H. Familie viert, waarin we kijken naar het pasgeboren kind Jezus en zijn ouders, Maria en Jozef. Kerstmis is een echt christelijk feest. Wij vieren de geboorte van de Messias, van God zelf die vrijwillig mens werd in die kleine stal in Bethlehem. En vandaag zien we hoe Jezus opgroeide tot een volwassen man in het gezin van Nazaret.

Het eerste lachje van een kind is voor de ouders iets bijzonders. Op het moment waarop een baby lacht, is er sprake van relatie, van wederkerigheid. Het gezin biedt een plaats waar mensen met elkaar kunnen oefenen in relaties, én een plaats waar mensen in die relaties kunnen groeien en tot ontwikkeling komen. Alles wat daar gebeurt tussen ouders onderling, tussen ouders en kinderen en tussen kinderen onder elkaar, maar ook tussen grootouders en hun kinderen en kleinkinderen, het zijn even veel mogelijkheden om zichzelf en de ander te leren respecteren, om zorg te dragen voor elkaar en elkaar de ruimte te geven om te leven. Het gezin is een basis van waaruit de mens in de maatschappij, in de wereld kan staan. Het gezin is de hoeksteen van onze samenleving. Als het goed gaat met het gezin, gaat het goed met de samenleving.

Jezus van Nazaret is geboren in een joods gezin, uit een joodse moeder. Ook hij heeft zijn eerste lach gegeven aan zijn ouders, die Hem op hun beurt hebben gevoed en opgevoed. Hij heeft zich ingeleefd in de joodse traditie, in het geloof van zijn voorvaderen. Zijn ouders hebben hem leren bidden en geloven in de éne, ware God; ze hebben hem God, zijn Vader leren liefhebben en andere mensen liefhebben als zichzelf. De wederzijdse respectvolle liefde van zijn ouders en hun liefde voor hem, moeten een diepe indruk gemaakt hebben op Jezus. Tegelijkertijd legden ze geen beslag op hem. Zijn vader leerde hem wel het vak van timmerman, maar ze beseften ergens wel dat hun zoon nog zijn eigen weg zou gaan, zijn eigen roeping zou volgen. En ze hebben dat gerespecteerd, hem vrij gelaten de wil van God te doen.

Het gezin te Nazaret was een mooi gezin. Toch hadden ze het niet altijd gemakkelijk. Ontbering en lijden werden hun niet gespaard. Toen Jezus geboren werd was er geen plaats voor hem in de herberg. Hij werd geboren in een stal. Dit doet ons denken aan de miljoenen kinderen in Afrika, Azië en Latijns-Amerika zonder huis, zonder thuis, en zonder ouders die naar hen omzien. En aan de miljoenen kinderen in vluchtelingenkampen, misbruikte kinderen, kindsoldaten, aidskinderen, wezen, kinderen zonder heden en zonder toekomst. Kinderen die alleen geboren lijken te zijn om honger te lijden en te sterven.

Misschien klinkt het overdreven, maar bij zo'n kinderen lijkt Jezus thuis te horen. Van bij het begin moest Hij genoeg nemen met een plaatsje aan de rand. Hij werd geboren ergens in een stal, te midden van kansarme mensen als herders. En zijn hele leven is Hij een randfiguur gebleven. En op het einde stierf hij als een misdadiger op het

kruis. Hij hoorde niet thuis bij de machtigen en de heersers, maar Hij ging zijn eigen weg, en dat was een heel andere weg dan die van machtigen en heersers. Dat lijkt vandaag niet anders. Ook nu lijkt Jezus vaak niets meer dan een randfiguur in het feestgedruis rond zijn eigen geboortefeest. Want Kerstmis is een feest geworden om zichzelf, niet om de geboorte van Jezus. Hij wordt uitgesloten uit zijn eigen feest.

2. Het verhaal van de opdracht in de tempel, dat we vandaag in het evangelie lezen, wijst op een gewoonte van een joodse familie. Jozef en Maria zijn wetsgetrouwe joden. Ze zijn dankbaar om het leven en ze vertrouwen het kind aan God toe. Dat is de betekenis van de opdracht in de tempel.

Na de toewijding van Jezus in de tempel gebeuren daar verrassende ontmoetingen, eerst met Simeon, een vroom en rechtvaardig man die uitzag naar de tijd dat God Israël vertroosting zou schenken (Lc. 2,25), en dan met de hoogbejaarde profetes Hanna (Lc. 2,36). Ontroerende en tedere taferelen, deze ontmoetingen tussen oud en jong. Spontaan verwoorden deze oudere mensen hun wensen voor de toekomst van het kind en vragen er Gods zegen over.

Mensen van de derde leeftijd, grootouders kunnen inderdaad ook een rol spelen in het gezin. Vaak worden ze gevraagd om op de kleinkinderen te passen terwijl hun kinderen aan het werk zijn. Vaak hebben grootouders een goede band met hun kleinkinderen. Ze brengen hen zelfs menselijke en christelijke waarden bij. Het evangelie van vandaag herinnert er ons aan dat het gezin méér is dan de ouders en hun kinderen, en dat die zich niet mogen isoleren. Er moet minstens ruimte zijn voor drie generaties: kinderen, ouders en grootouders. Elk speelt zijn rol, en niemand is onmisbaar.

3. In zijn apostolische exhortatie *Amoris Laetitia*, d.w.z. “De vreugde van de liefde”, heeft Paus Franciscus een gebed tot de Heilige Familie geformuleerd. Ik wil daarmee mijn preek afsluiten:

“Jezus, Maria en Jozef, in U aanschouwen wij de pracht van de ware liefde, tot U richten we ons vol vertrouwen. Heilige Familie van Nazareth, maak onze gezinnen tot plaatsen van verbondenheid en gebed, tot waarachtige scholen van het Evangelie en tot kleine huiskerken. Heilige Familie van Nazareth, geef dat gezinnen gespaard blijven van geweld, uitsluiting en verdeeldheid; maak dat allen die gekwetst of ontredderd zijn troost en genezing ervaren. Heilige Familie van Nazareth, onthul aan iedereen het heilige en onaantastbare karakter van het gezin, zijn schoonheid binnen Gods plan. Jezus, Maria en Jozef, luister naar ons, verhoor ons gebed. Amen”.

Adelbert Denaux, pr.